

Voorzitter, geachte aanwezigen,

Vandaag wordt de raad gevraagd in te stemmen met de startnotitie RES. Het gaat om de doelstellingen en het procesverloop. Dit lijkt een niet zo belangrijk agendapunt, het zoveelste pak papier van U16, maar het gaat om grote veranderingen.

De **doelstelling** duurzame elektriciteit is 1-2 TWh. Laten we het even bij 1 TWh houden. Dat is 1/3 van de gebruikte stroom in U16 (consistent met nationaal beleid), oftewel 16x WP Goyerbrug, of 10 km² zonneveld = 70x de zonnevelden waarover we het in Houten hebben. Een enorme opgave dus. Een doelstelling warmte wordt niet genoemd. Misschien begrijpelijk omdat dit zoveel met Rijksbeleid te maken heeft, maar toch vreemd: warmte is 2.5x zoveel energie als elektriciteit. Ik neem aan dat die doelstelling nog komt.

Echter je kunt het zo zien: we zitten nu op 3% hernieuwbare energie totaal, en we moeten naar 50% in 2030. Dan maakt het nauwelijks uit wat je doel is, je moet hoe dan ook alles op alles zetten.

Het **procesverloop**: uitstekend iedereen wordt betrokken, en raden beslissen. Dat is enigszins fictief, want als er een overeenkomst ligt binnen U16 moet je als enige gemeente wel zeer sterk in je schoenen staan om nee te zeggen. Je moet er dus eerder bij zijn, en mijn vraag aan de wethouder is dan ook: wanneer kunnen we als raad ons uitspreken over de plannen voor die vastliggen?

Wij zijn dus tevreden met de startnotitie. Tot zover het groene en constructief-optimistische verhaal van GroenLinks, zoals u dat van ons gewend bent. Maar ik vraag me steeds meer af of dat het juiste verhaal is. Want onze acties staan denk ik in geen verhouding tot de ernst van het klimaatprobleem: het RES-bod komt bijvoorbeeld pas over 9 maanden!

Toen ik dit verhaal schreef, heb ik me voorgesteld hoe het in Zeeland in 1952 moet zijn gegaan.

Misschien zei men:

- "Eigenlijk moeten we de dijken versterken, maar dat moeten we wel afwegen tegen economische belangen."
- "Ons dorp wil best meedoen, maar we moeten niet het braafste jongetje van de klas willen zijn."
- "Er is te weinig draagvlak voor, laten we eerst nog maar eens met de omwonenden overleggen."

En u weet hoe dat gelopen is. Hetzelfde dreigt te gebeuren aan het einde van deze eeuw: Wij kunnen ons dat letterlijk niet voorstellen, ik ook niet, maar gezien de afsmelting van Groenland is er een grote kans dat Nederland gaat overstromen. Nogmaals: *Nederland gaat overstromen*. Als dat geen crisis is die onmiddellijke actie vereist, wat dan wel?

De Utrechtse raad heeft een klimaatcrisis uitgeroepen. Symbolisch, maar men heeft, lijkt mij, meer gelijk dan de nationale regering die meent 'vooral niet te snel te moeten gaan' En dat doet men dan ook niet. Laat ik in verband met de tijd slechts een ding noemen: voor 2020 moet het kabinet nog 9 Mton extra besparen aan broeikasgassen volgens het Urgenda-vonnis. Nu zijn er simpele maatregelen die niets kosten, die we morgen kunnen nemen en ieder ongeveer 1 Mton opleveren:

- Maximumsnelheid naar 100 km/h
- Autoloze zondag
- Verbod op lichtreclame tussen 22 en 7 uur.

Ik wil nu niet gaan discussiëren over de merites van deze maatregelen. Het gaat mij erom dat er *niet eens over gepraat wordt*: dat geeft aan hoezeer we het probleem niet serieus nemen. Als je zoiets simpels kunt doen om een crisis te vermijden, waarom doen we dat dan niet?

Uw terechte vraag is nu: maar dat gebeurt allemaal in Den Haag, wat kan Houten daaraan doen? Dat is lastig. Mijn onbevredigende antwoord is: natuurlijk moeten we mee met de U16 RES, maar op een bepaalde manier. Volgens ons zou het zo moeten (en graag hoor ik de mening van de wethouder hierover).

1. **Houten moet ook los van RES alles op alles zetten.** Ieder huis dat we isoleren, ieder dak dat we volleggen met zonnepanelen: dat is altijd 'no regret': hoe dan ook goed. We moeten daarvoor niet op de U16 te wachten.
2. **Binnen de U16 zou je moeten focussen op de beroemde 80% resultaat met 20% inspanning: bewezen technieken: wind, zon, besparing (isolatie) en warmte.** Daar kan en moet de slag gemaakt worden voor grootschalige opwekking. Andere dingen zijn peanuts, en innovatie gaat ons niet snel genoeg helpen. Er is geen magische oplossing.

Voorzitter, ik vraag me af of ik voortaan ieder betoog in de raad zou moeten afsluiten vrij naar Marianne Thieme: "Voorts ben ik van mening dat er meer moet worden gedaan om het het klimaatprobleem aan te pakken."

Dank u.